

פרק ויגש

כִּי נְבָהַלְוּ מִפְנֵיו [מה ג]. פָּרְשֵׁי מִפְנֵי הַבּוֹשָׁת
נְرָא דָאָף שֶׁמֶצֶד הַעֲבִירָה הִיה לְהַם יוֹתֶר
לְהַתְבָּהָל, נְקַט מִפְנֵי הַבּוֹשָׁת, דָמָאָחָר דָזָה הַוָּא
מִנְיָה גְדוֹלָה מְלֻחָתוֹ, הַקְפִידָוּ עַזּוּ שֶׁלָא
נְתַבִּישׁוּ, יוֹתֶר מְהֻחָטוֹא, דָהָרִי כְשִׁיחָה בּוֹשָׁה
יְמַנְעוּ מְחֻטָאים הַרְבָתָה, וְהָ שֶׁלָא חַשְׁבָוּ שְׁהָרִי
אָפְשָׁר שִׁתְבִּישׁוּ כְשִׁיחָעַ המְעָשָׂה הַוָּא דָבָר
שְׁעַיְינָן יְשַׁׁחַד לְהַרְבָתָה חַטָאים.

הַבָאים מִצְרִימָה [מו ח]. פָרְשֵׁי עַל שֵם
אתה הַחֲקָמָה הַשְׁעָה קֹרְאָ לָהּ הַכְּתוּב בָאִים. וּקְשָׁה
דָהָר בְּרִישׁ שְׁמוֹת נִמְיָן כְּתָבָה בָאִים. וְצַל שַׁהָוָא
מִשּׁוּם שְׁבָכְלָה הַעַת שְׁהַיּוּ בְמִצְרִים לֹא לִמְדוֹ
מִצְרִים כְלָום, וְנִשְׁאָרוּ בְמַדְרָגָתָם כְמוּ שְׁהַיּוּ
בְתְּרָגָע שְׁבָאוּ, וְלֹכֶן אָף עַל הַזָּמָן שְׁהַיּוּ כָל הַעַת
בְמִצְרִים קֹרְאָוּתָם הַבָאים כָאִילוּ בָאוּ רַק עַתָה.

כָל הַנְּפָשָׁה הַבָאה לְיעַקְבָ מִצְרִימָה וְגַנוּ [מו כו].
פָרְשֵׁי וּלְדָבָרִי הָאָמֶר תָאָמוֹת נוֹלְדוּ עַם
הַשְׁבָטִים צְרִיכִים אָנוּ לְוֹמֶר שְׁמַתוּ לִפְנֵי יַרְידָתָן
לְמִצְרִים שְׁהָרִי לֹא גַמְנוּ כָאֵן. תָמָה דָהָר כְתִיב
מִלְבָד נְשִׁי בְנֵי יַעֲקֹב. וְגַם הָרִי הִיה זֶה עוֹנֵשׁ
הַיּוֹתֵר גָדוֹל לְיעַקְבָ שְׁמַתוּ שְׁתִים עֲשָׂרָה מִבְנָותָיו,
וְלֹא מִצְינוּ זֶה, וְצַעַג. וְאָוְלִי מִשּׁוּם שָׁאָף שְׁהַיּוּ
חָדֵאי נְשִׁים גָדוֹלֹת כְרָאוּ לְגַנְשִׁי שְׁבָטֵי הַשִּׁׁיתָת,
אָבֵל הִיה גָדוֹלָתָם מִצְדַ הַשְׁבָטִים, שְׁלַבְנָן גַתָן
הַקְבָ"ה בְהַנּוּ נְשִׁמוֹת גָדוֹלֹת, וְלֹכֶן לֹא חַשְׁבָ
אָוְתָם, אָבֵל מִצְינוּ הַרְבָתָה נְשִׁים שָׁגְדוֹלָתָם זֶכוּ
בְשִׁבְלֵל עַצְמָן כְמוּ הַאמְהוֹת וּמְרִים וְכָדוֹמָה, וּמְנָה
הַכְתוּב דִינָה וְכָן שְׁרוֹחַ וְיַכְבֵד שְׁהָם הִיוּ גָדוֹלֹת
מִצְדַ עַצְמָן לֹא רַק בּוֹכּוֹת בְעֵילָהָם.

וַיַּשְׁבַ יִשְׂרָאֵל בָאָרֶץ מִצְרִים בָאָרֶץ גָשָׁן [מו
כו]. תָמָה לְמָה נְקַט אָרֶץ מִצְרִים הָא

כִּי כִּמְדַכְרָה כְפָרָעָה [מה ייח]. וּפָרְשֵׁי שְׁנַיָּה
גּוֹזְרִים וְאֵין מִקְיִיםִים. וּתְמָה אֵיךְ יַזְלֹל
יְהָוָה בְמַלְכָת וּבְפֶרֶט שַׁהָוָא לְצֹרָן. וְצַל
שַׁהָוָא מִיְסֵר בּוּה אֶת יוֹסֵף וְאָמַר לוּ שְׁכִיּוֹן שְׁאָתָה
גּוֹזֵר וְאֵינוּ מַקִּים הָרִי יַאֲמִרּוּ שְׁגַם פְרָעָה גּוֹזֵר
וְאֵינוּ מַקִּים, דָמָלֵךְ מַקְשִׁיב לְדָבָר שְׁקָר כָן הָוָא
מִשְׁרָתָיו [מִשְׁלֵי כֶט יב], וְאָמַת לְטוּבָה הַמְטוּבִים
כְדָאִיתָא בְרִישׁ חֹלִין [ד ב], וּנְמָצָא שְׁאָתָה
מַזְלֹל בּוּה בְכָבוֹד הַמֶּלֶךְ. וְזֹה הַטָּעַם שְׁמָוֹתָר
לְקֹרְאָ לְרַשְׁעָבָנוּ צְדִיקָ רַשְׁעָבָנוּ מִקְרָא
דָאָבִיה מַחְלָלָת [סְנַהְדָרִין נב א] מִשּׁוּם שְׁבָרוֹב
הַפְּעָמִים הָוָא כָנוּ וּרְשָׁאֵין לְמַזְלָל בְתְרֵר רַוְבָא,
וּנְמָצָא שְׁהָבָת עֲבָרָה בְהַזּוֹנוֹת גַם בְחַלּוֹל כְבוֹד
אָבָב, וְכָנוּ יְשַׁׁחַד לְתָבוֹעַ מַתְלָמִיד שָׁאָם אַיִן נָתָג
כְשָׂרוֹת הָוָא זַלְזָל בְכָבוֹד הַרְבָ שְׁיַאֲמִרּוּ שְׁגַם
הַרְבָ כָנוּ. וְהָאָמַר יְהָוָה לְיוֹסֵף שְׁאָתָה מַזְלָל
אה"ה 1234567
בְכָבוֹד פְרָעָה.

וַיְהִי כִּי עַלְגָנוּ אֶל עַכְדָךְ אָבִי וְגַנְדָ לֹו אֶת
דָבָרִי אֲדָנִי וַיֹּאמֶר אֲבִינוּ שְׁבָרוּ וְגַנְדָ
(מד כד). לְכָאָרָה עָשָׂה יְהָוָה אֶת אָבִיו כִּמְדָבָר
בְלֹא טָעַם, שָׁאֵיךְ יַלְכָו, שְׁהָרִי יוֹסֵף אָמַר לְהַם
שְׁלָא יַרְאָו פָנָיו. אָבֵל הָעֲנֵן הָוָא שְׁאָמַר לוּ שְׁכַ"ב
לֹא רְצָח אָבִיהם לְהַאֲמִין שִׁישׁ בְעוּלָם אָנָשִׁים
רְעִים כָאַלְוָו שְׁלָא יַתְנוּ הַלְחָם לְהַשְׁקִיט הַרְעָב
בְשִׁבְלֵל אַיּוֹת קְפִידָה שְׁבָעוּלָם, וְזֹה יַכְלֵל להַשְׁפִיעַ
יְוֹתֵר מִמָּה שִׁתְנוּ טָעַמִים לְהַרְאָתָה הַרְשָׁעָות
בָזָה. אָבֵל יְהָוָה אָמַר שְׁהָם הַשִּׁבְיוֹן שְׁבָמְצָרִים
אַיִיכָא אָנָשִׁים כָאַלְוָו. וְכָנוּ יְשַׁׁחַד לְלַמְדָד מָזָה שָׁאָם
אֶחָד רְוִצָה לְעַשְׂתָ אַיּוֹת דָבָר לְשָׁם שְׁמִים כְמוּ
לִיסְדָ יִשְׁבָה שָׁבָא בְקֹשִׁי גָדוֹלָה, אֶל יַפְולֵל בְבָבוֹ
וַיַּעֲשֵה בְבַתְחֹון גָדוֹל שְׂוֹדָאִי כָל יִשְׂרָאֵל יַדְעָו
שְׁצָרֵיךְ לְעַשְׂתָ וְהָ וַיַּעֲזֹר לְמַעַן בְכָבוֹד הַתּוֹרָה.